

EURÓPAI TANÁCS

**Brüsszel, 2014. június 27.
(OR. en)**

EUCO 79/14

**CO EUR 4
CONCL 2**

FEDŐLAP

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: **EURÓPAI TANÁCS
2014. JÚNIUS 26–27.**

KÖVETKEZTETÉSEK

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Tanács 2014. június 26–27-i ülésén elfogadott következtetéseket.

Az Európai Tanács megállapodott abban, hogy Jean-Claude Junckert javasolja az Európai Parlamentnek az Európai Bizottság elnöki tisztére. Ezzel kapcsolatban elfogadta a következő ötéves időszak kulcsprioritásaira vonatkozó stratégiai menetrendet. Felkérte az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy munkájuk során teljes mértékben valósítsák meg ezeket a prioritásokat.

Az Európai Tanács meghatározta azokat a jogalkotási és operatív programok tervezésére vonatkozó stratégiai iránymutatásokat, amelyeket az elkövetkező évek során a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés területén kell majd alkalmazni (lásd alább az I. fejezetet), továbbá foglalkozott néhány ehhez kapcsolódó horizontális kérdéssel is. Lezárta a 2014. évi európai szemesztert, és kijelentette, hogy további intézkedésekre van szükség Európa növekedési és munkahely-teremtési kapacitásának megerősítése érdekében. Az Európai Tanács áttekintette a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretről októberben hozandó végleges határozat tekintetében elért eredményeket. Kijelentette, hogy támogatja azon sürgősségi intézkedések haladéktalan végrehajtását, melyek célja Európa rezilienciájának megerősítése és energiabiztonságának fokozása. Az Európai Tanács októberi ülése előkészítésének részeként a Tanács felkérést kapott, hogy folytassa olyan egyéb közép- és hosszú távú intézkedések vizsgálatát, melyek az EU energiabiztonságának fokozását szolgálják.

Az Európai Tanács üdvözölte a – többek között mély és átfogó szabadkereskedelmi térségekről is rendelkező – társulási megállapodások aláírását az Európai Unió, illetve Grúzia és a Moldovai Köztársaság között, valamint a – többek között mély és átfogó szabadkereskedelmi térségről is rendelkező – társulási megállapodások fennmaradó részének aláírását az Európai Unió és Ukrajna között.

I. SZABADSÁG, BIZTONSÁG ÉS JOGÉRVÉNYESÜLÉS

1. Az Unió legfontosabb céljai közé tartozik az, hogy az alapjogok teljes körű tiszteletben tartása mellett sikerüljön létrehozni a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, belső határok nélküli térséget. Ennek érdekében koherens szakpolitikai intézkedéseket kell hozni a menekültügy, a bevándorlás, a határigazgatás, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködés vonatkozásában, a Szerződésekkel és azok ide kapcsolódó jegyzőkönyveivel összhangban.
2. Európa gondoskodik polgárainak védelméről és tényleges jogokat kíván biztosítani az embereknek mind az Unión belül, mind az Unión kívül, ezért annak valamennyi dimenziója elválaszthatatlanul összekapcsolódik. Az egyik terület sikere vagy sikertelensége más területek teljesítményétől, valamint attól függ, hogy kialakul-e szinergiahatás a kapcsolódó szakpolitikai területekkel. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség esetében több olyan probléma is azonosítható, amelyre a megoldás a harmadik országokkal fennálló kapcsolatban keresendő, ennek megfelelően az Unió belső és külső politikái között az eddigieknél nagyobb összhangra van szükség. Ennek a törekvésnek tükröződnie kell az Európai Unió intézményei és szervei közötti együttműködésben is.

3. Jelenleg az a legfontosabb, hogy a korábbi programokra építve sikerüljön következetesen átültetni a nemzeti jogba, eredményesen végrehajtani és konszolidálni a hatályos jogi eszközöket és szakpolitikai intézkedéseket. Ennek részeként fokozni kell az operatív együttműködés intenzitását – az információs és kommunikációs technológia terén az innovációban rejlő potenciál kihasználásával –, nagyobb szerepet kell biztosítani az egyes uniós ügynökségeknek, és gondoskodni kell az uniós pénzeszközök stratégiai felhasználásáról.
4. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségnek a következő évekre tervezett továbbfejlesztéséhez mindenképpen gondoskodni kell az alapjogok védelméről és előmozdításáról, beleértve az adatvédelmet is, de ezzel párhuzamosan a biztonsági aggályokat is el kell oszlatni, nem utolsósorban a harmadik országokkal fennálló kapcsolatokban, és 2015-ig el kell fogadni egy hathatós általános uniós adatvédelmi keretrendszert.
5. A világpolitikai bizonytalanság és a kedvezőtlen globális és európai demográfiai tendenciák mellett az Uniónak olyan hatékony és jól irányított migrációs, menekültügyi és határigazgatási politikára van szüksége, mely a szolidaritásnak és a méltányos felelősségmegosztásnak a Szerződésben – az EUMSZ 80. cikkében – foglalt elvein és azok hatékony végrehajtásán nyugszik. Az alkalmazott megközelítésnek mindenképpen átfogónak kell lennie, így annak keretében megoldást kell találni arra, hogy hogyan lehet optimalizálni a jogszerű migrációból fakadó előnyöket és védelmet nyújtani az arra rászorulóknak, miközben az illegális migráció kérdését eltökéltséggel kezeljük, az EU külső határait pedig hatékonyan igazgatjuk.
6. A tehetség és a szakképzett munkaerő Európába csábítása érdekében stratégiákat kell kidolgozni a jogszerű migrációban rejlő lehetőségek lehető legjobb kihasználására, koherens és hatékony szabályokon keresztül, a vállalkozói szférával és a szociális partnerekkel folytatott párbeszéd alapján. Az Uniónak ezen túlmenően támogatnia kell a tagállamoknak azokat az erőfeszítéseit, amelyeket a társadalmi kohézió erősítését és a gazdasági dinamizmust célzó aktív integrációs politika végrehajtása érdekében valósítanak meg.

7. Az Unió kötelezettséget vállalt a külföldiek nemzetközi védelmének biztosítására, ehhez pedig biztos alapokon nyugvó európai menekültügyi politikát kell kidolgozni a szolidaritás és a felelősségvállalás szem előtt tartásával. A közös európai menekültügyi rendszernek a nemzeti jogba való teljes körű átültetése és tényleges végrehajtása abszolút prioritást élvez. Ezzel ugyanis a magas szintű közös normarendszer és a szorosabb együttműködés következtében várhatóan egyenlő feltételek alakulnak majd ki, azonos eljárási garanciákat és védelmet biztosítva a menedékkérőknek az Unió egészében. A fenti folyamattal párhuzamosan az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal szerepét is meg kell erősíteni, különösen az uniós vívmányok egységes alkalmazásának előmozdítása tekintetében. Az alkalmazott gyakorlatok közelítése fokozni fogja a kölcsönös bizalmat és lehetővé teszi, hogy az Unió magasabb szintre lépjen.
8. Az uniós migrációs politika egyik sarkalatos kérdése az illegális migráció kiváltó okainak kezelése. Ez, valamint az illegális migráció megelőzése és kezelése segíteni fog abban, hogy a migránsok ne veszíthessék életüket a veszélyes út során. Csak abban az esetben találhatunk tartós megoldást, ha fokozzuk az együttműködést a származási és a tranzitországokkal, többek között az ezen országoknak migrációs és határigazgatási kapacitásuk megerősítéséhez nyújtott támogatás révén. Lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy a migrációs politikák a jövőben sokkal nagyobb mértékben beépüljenek az Unió külső és fejlesztési politikáiba, aminek során szem előtt kell tartani a „többért többet” elvet és a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés alkalmazásából kell kiindulni. Az alábbi pontokat kell kiemelten kezelni:
- az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságával szoros együttműködésben meg kell erősíteni és ki kell terjeszteni a regionális védelmi programokat, különösen a származási térségek közelében; növelni kell a globális áttelepítési erőfeszítésekhez való hozzájárulást, különösen az elhúzódó szíriai konfliktusra való tekintettel;
 - erélyesebben kell kezelni az embercsempészet és az emberkereskedelem problémáját, és ennek keretében a kiemelt országokra és útvonalakra kell koncentrálni;
 - hatékony közös visszatérési politikát kell kidolgozni, és érvényesíteni kell a visszafogadási kötelezettségeket a harmadik országokkal kötött megállapodásokban;
 - teljes körűen végre kell hajtani a földközi-tengeri térséggel foglalkozó munkacsoport által meghatározott intézkedéseket.

9. A belső határellenőrzés nélküli schengeni térségben, és az EU-ba irányuló egyre növekvő utasforgalom mellett csak abban az esetben lehet magas szintű védelmet biztosítani, ha az Unió közös külső határain hatékony határigazgatás valósul meg. Az Uniónak mozgósítania kell minden rendelkezésére álló eszközt azért, hogy segíteni tudja a tagállamokat feladataik ellátásában. Ebből a célból tehát:

- költséghatékony módon modernizálni kell a külső határok integrált határigazgatását és a nagyméretű informatikai rendszerekkel foglalkozó új ügynökség (EU-LISA) támogatásával határregisztrációs rendszert és regisztráltutas-programot tartalmazó intelligens határigazgatási rendszert kell bevezetni;
- a határigazgatás területén megnyilvánuló európai szintű szolidaritás eszközeként a Frontexnek meg kell erősítenie az operatív segítségnyújtási tevékenységeit különösen a külső határokon nagy nyomásnak kitett tagállamok támogatása terén, valamint gondoskodnia kell arról, hogy a migrációs áramlások gyors változása esetén megfelelően tudjon reagálni, teljes mértékben kihasználva az új európai határőrizeti rendszert (EUROSUR);
- a Frontex hosszú távú fejlesztésével kapcsolatban meg kell vizsgálni egy európai határőrségrendszer felállításának lehetőségét az Unió külső határain meglévő ellenőrzési és felügyeleti képességek megerősítése érdekében.

Ezzel egyidejűleg a jogszerű utazás feltételeinek egyszerűsítésével és a schengeni konzuli együttműködés megerősítésével modernizálni kell a közös vízumpolitikát, továbbra is garantálva ugyanakkor a biztonság magas szintjét és folytatva az új schengeni igazgatási rendszer végrehajtását.

10. A legfontosabb feladataink közé tartozik az, hogy egyrészt operatív rendőrségi együttműködés, másrészt a súlyos és szervezett bűnözés – így az emberkereskedelem és -csempészet –, valamint a korrupció megelőzése és az e jelenségek elleni küzdelem révén az európai polgárok számára valós biztonságot garantáló térséget hozunk létre. Ezzel párhuzamosan pedig a terrorizmus ellen hatékony uniós politikát is ki kell dolgoznunk, amelynek keretében minden érintett szereplő szoros együttműködésben végzi a munkáját és a terrorizmus elleni küzdelem belső és külső vonatkozásai nem különülnek el egymástól. Ebben az összefüggésben az Európai Tanács ismételten rámutat a terrorizmus elleni küzdelem uniós koordinátora által betöltött szerep fontosságára. A bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelem során az Uniónak támogatást kell biztosítania a nemzeti hatóságok számára, ennek részeként pedig mozgósítania kell az igazságügyi és rendőrségi együttműködés keretében rendelkezésre álló valamennyi eszközt és – többek között az alábbiak révén – meg kell erősítenie az Eurojust koordinációs szerepét:
- 2015 közepéig felül kell vizsgálni és aktualizálni kell az Európai Unió belső biztonsági stratégiáját;
 - javítani kell a határokon átnyúló információcserét, beleértve a bűnügyi nyilvántartási adatok cseréjét is;
 - tovább kell fejleszteni a kiberbiztonságra és a számítástechnikai bűnözésre vonatkozó átfogó megközelítést;
 - meg kell előzni a radikalizálódást és a szélsőséges eszmék terjedését, és reagálni kell a külföldi fegyveresek jelenségére, ezzel kapcsolatban hatékonyan kell alkalmazni az uniós szintű figyelmeztető jelzésekre szolgáló meglévő eszközöket, továbbá ki kell dolgozni olyan eszközöket, mint például az utas-nyilvántartási adatállomány kezelésére szolgáló uniós rendszer.
11. Az EU számára döntő fontosságú, hogy a jogérvényesülés valódi európai térsége zökkenőmentesen működjön annak ellenére, hogy a tagállamok különböző jogrendszerekkel és hagyományokkal rendelkeznek. E tekintetben tovább kell erősíteni a tagállamok bizalmát egymás igazságügyi rendszerei iránt. Ha megfelelő európai igazságügyi politikát alakítunk ki, az előmozdítja majd a gazdasági növekedést azzal, hogy hozzásegíti a vállalkozásokat és a fogyasztókat ahhoz, hogy élvezhessék a megbízható vállalkozási környezet előnyeit a belső piacon. További intézkedésre van szükség az alábbiakkal kapcsolatban:
- elő kell mozdítani az uniós jogszabályok következetességét és közérthetőségét a polgárok és a vállalkozások számára;
 - egyszerűsíteni kell az igazságszolgáltatáshoz való jog érvényesülését; elő kell mozdítani a hatékony jogorvoslatot és a technológiai innovációk használatát (az e-igazságszolgáltatást is ideértve);

- folytatni kell azokat a törekvéseket, amelyek a vádlottakat és a gyanúsítottakat a büntetőeljárás során megillető jogok megerősítését célozzák;
 - meg kell vizsgálni az egyének – különösen a gyermekek – eljárások keretében fennálló jogainak a megerősítését annak érdekében, hogy a határokon átnyúló vonatkozású családjogi, illetve polgári és kereskedelmi ügyekben hozott ítéleteket könnyebben lehessen érvényesíteni;
 - meg kell erősíteni az áldozatok védelmét;
 - fokozni kell a polgári és büntetőügyekben hozott határozatok és ítéletek kölcsönös elismerését;
 - meg kell erősíteni a tagállami hatóságok közötti információcserét;
 - fel kell venni a küzdelmet az uniós költségvetést veszélyeztető csalárd magatartás és a uniós költségvetésnek okozott károk ellen, többek között az Európai Ügyészségről folytatott tárgyalások felgyorsításával;
 - elő kell segíteni a határokon átnyúló tevékenységeket és az operatív együttműködést;
 - bővíteni kell a szakembereknek nyújtott képzési lehetőségeket;
 - igénybe kell venni az érintett uniós ügynökségek – így az Eurojust és az Alapjogi Ügynökség (FRA) – szakértelmét.
12. Az Európai Unió alapvető szabadságainak egyike az, hogy az uniós polgároknak joguk van más tagállamokban szabadon mozogni, tartózkodni és dolgozni: ezt a jogot védeni kell, többek között az esetleges visszaélésekkel és csalással szemben is.
13. Az Európai Tanács felkéri az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy ezen iránymutatást megfelelő jogalkotási és operatív intézkedések kövessék. Az Európai Tanács 2017-ben félidős értékelést fog végezni.

II. NÖVEKEDÉS, VERSENYKÉPESSÉG ÉS MUNKAHELYTEREMTÉS

A. AZ EURÓPAI SZEMESZTER

14. A gazdasági fellendülés nemrégiben tapasztalt jelei biztatók, és jól mutatják, hogy a tagállamok és az uniós intézmények közös erőfeszítései meghozták gyümölcsüket. A gazdaság ismét növekedésnek indult, és a foglalkoztatás terén is enyhe javulás tapasztalható, bár Európa számos részén a munkanélküliség – különösen az ifjúsági munkanélküliség – még mindig példátlan és elfogadhatatlan méreteket ölt. Továbbra is jelentős probléma a szegénység és a társadalmi kirekesztettség.
15. A tagállamok erőfeszítéseinek köszönhetően előrehaladás történt a makrogazdasági egyensúlyhiány korrekciója terén, az államháztartások helyzete pedig továbbra is javuló tendenciát mutat. Az Európai Tanács üdvözli, hogy több tagállammal szemben is meg lehetett szüntetni a túlzottdeficit-eljárást. Ki kell használni azokat a lehetőségeket, amelyeket a jelenlegi uniós költségvetési keretrendszer biztosít a költségvetési fegyelem és a növekedés támogatásának szükségessége közötti egyensúly megteremtésére. Tekintettel az eladósodottság és a munkanélküliség tartósan magas szintjére, az alacsony nominális GDP-növekedésre, valamint azokra a kihívásokra, amelyeket a társadalom elöregedése és a – különösen a fiatalokat célzó – munkahelyteremtés támogatása jelentenek, a költségvetési konszolidációt növekedésbarát és differenciált módon kell folytatni. Különös figyelmet kell fordítani az olyan strukturális reformok megvalósítására, amelyek serkentik a növekedést és javítják a költségvetési fenntarthatóságot, többek között a költségvetési intézkedések és strukturális reformok megfelelő értékelése révén, a lehető legjobban kihasználva a Stabilitási és Növekedési Paktum jelenlegi szabályai által biztosított rugalmasságot. Ezzel összefüggésben a Bizottság az uniós jogszabályok (a „hatos csomag” és a „kettes csomag”) értelmében 2014. december 14-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az uniós irányítási keret alkalmazásáról.
16. A gazdasági fellendülés továbbra is instabil és egyenetlen, ezért folytatni és fokozni kell a növekedést elősegítő strukturális reformok megvalósítását célzó erőfeszítéseket annak érdekében, hogy megerősítsük Európa növekedési kapacitását, valamint azt a képességét, hogy több és jobb munkahelyet teremtsen. Meg kell erősíteni a munka adóéének csökkentésére, a termék- és szolgáltatási piacok reformjára, a közigazgatási reformra, a vállalkozási környezetre, illetve a kutatás-fejlesztés és az innováció környezetének a javítására, a forrásokhoz jutás megkönnyítésére, a hálózatos iparágak működésének javítására, továbbá az oktatási rendszerek reformjára irányuló intézkedéseket.

17. Ennek alapján az Európai Tanács egészében véve jóváhagyta az országspecifikus ajánlásokat, és ezzel lezárta a 2014. évi európai szemesztert. Az ajánlások végrehajtása kulcsfontosságú a növekedés felgyorsítása szempontjából. A tagállami szerepvállalás és a szociális párbeszéd elveinek alapján a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk ezeket az ajánlásokat a költségvetéssel, a szerkezeti reformokkal, illetve a foglalkoztatási és szociálpolitikáikkal kapcsolatban hozandó döntéseikben. A Tanács és a Bizottság nyomon fogja követni az országspecifikus ajánlások végrehajtását, és meghozza a szükséges intézkedéseket.

Célravezető szabályozás

18. Az Európai Tanács a Bizottság közleménye alapján áttekintette a szabályozás célravezetősége és teljesítménye terén elért eredményeket. A Bizottság, a többi uniós intézmény és a tagállamok nagy előrelépést tettek a REFIT program végrehajtásában, és ez a szabályozásból eredő terhek csökkentését eredményezte. Az Európai Tanács úgy véli, hogy az intézmények munkájában továbbra is prioritásnak kell tekinteni a célravezető szabályozást. Ehhez arra van szükség, hogy a jogalkotási munkában határozott legyen az elköteleződés a szabályozás egyszerűsítése és a terhek csökkentése mellett, továbbá a jogalkotási ciklus egésze során uniós és nemzeti szinten is jobban kell hasznosítani a hatásvizsgálat és az utólagos értékelés eszközét.
19. A célravezető szabályozást szolgáló uniós szintű intézkedéseket hasonló célú tagállami kezdeményezéseknek kell kiegészíteniük. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtásakor teljes mértékben ki kell használniuk a kis- és középvállalkozások esetében rugalmas szabályozást lehetővé tevő rendelkezéseket.
20. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy részletesen vizsgálja meg a Bizottság közleményét. A Bizottságot, a többi uniós intézményt és a tagállamokat pedig arra kéri, hogy a fogyasztók és a munkavállalók védelmét, valamint az egészségügyi és a környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve ambiciózusan folytassák a REFIT program végrehajtását.

B. ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKA

21. Az Európai Tanács a 2014. márciusi következtetéseivel összhangban áttekintette a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretről októberben hozandó végleges határozat tekintetében elért eredményeket. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta annak fontosságát, hogy mielőbb ki kell alakítani a keret kulcselemeit, és kijelentette, hogy érdeklődve várja, hogy a Bizottság júliusig benyújtsa az energiahatékonyságról szóló irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslatát, és ismertesse, hogy az energiahatékonyság hogyan tud hozzájárulni a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai kerethez. Az Európai Tanács megerősíti az ENSZ 2014 szeptemberében tartandó klíma-csúcstalálkozójának fontosságát, továbbá kijelenti, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos, 2030-ra vonatkozó, konkrét uniós cél teljes mértékben összhangban lesz a megállapodás szerinti, 2050-ig elérendő, ambiciózus uniós célkitűzéssel.
22. Az Európai Tanács üdvözölte a Bizottság európai energiabiztonsági stratégiáját (EESS), amelyről első alkalommal folytatott megbeszélést. Az EESS szorosan kapcsolódik a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai kerethez. Az Európai Tanács kijelenti, hogy fokozott erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy csökkenteni lehessen Európa nagyfokú energiafüggőségét, és támogatja azon sürgősségi intézkedések haladéktalan végrehajtását, melyek célja rövid távon, még 2014/15 tele előtt megerősíteni Európa rezilienciáját és fokozni energiabiztonságát. Az Európai Tanács konkrétan megállapodott az alábbiakban:
- a rövid távú ellátási zavarokkal kapcsolatos kockázatértékelések alapján meg fogjuk erősíteni a meglévő sürgősségi és szolidaritási mechanizmusokat – így a földgáz-tartalékokat –, a kritikus infrastruktúrát és a kétirányú áramlási kapacitást annak érdekében, hogy e kockázatot elsősorban a leginkább veszélyeztetett tagállamokban kezeljük;
 - az EU energiabiztonságának növelése érdekében a releváns energetikai infrastrukturális beruházásokat – beleértve azokat is, amelyekben harmadik országok is érintettek – a belső piacra és a versenyre vonatkozó összes uniós szabályt maradéktalanul tiszteletben tartva és következetesen érvényesítve kell megvalósítani;

- az EU együtt fog működni nemzetközi partnereivel az energiaellátásban beálló esetleges fennakadások kockázatának csökkentése érdekében;
- meg kell erősíteni az Energiaközösséget – melynek célja az EU energiapolitikai vívmányainak a tagjelölt, potenciális tagjelölt és a szomszédságpolitikában részt vevő országokra való kiterjesztése – annak érdekében, hogy ezekben az országokban is biztosítani lehessen e vívmányok alkalmazását.

Az Európai Tanács októberi ülésére készülve az Európai Tanács felkérte a Tanácsot, hogy a Bizottság európai energiabiztonsági stratégiájának alapján folytassa olyan egyéb közép- és hosszú távú intézkedések vizsgálatát, melyek az EU energiabiztonságának fokozását szolgálják. Az Európai Tanács kiemelte az energiahatékonyságnak, a belföldi termelés további fejlesztésének, valamint az európai energiapiac regionális megközelítésen, a gázpiacon az átláthatóság növelésén, valamint a hiányzó infrastruktúra kiépítésén alapuló további megvalósításának és integrációjának a fontosságát annak érdekében, hogy 2015-ig megszűnjön a tagállamoknak az európai gáz- és villamosenergia-hálózatoktól való elszigeteltsége. Azzal a célkitűzéssel összhangban, mely szerint 2014 végéig meg kell valósítani az európai energiapiacot, fokozni kell az összekapcsolhatóságot, és ehhez többek között alaposabban meg kell vizsgálni a Bizottság által javasolt összekapcsolhatósági célt.

23. Az Európai Tanács 2014 októberéig meghozza a végleges döntést az új éghajlat- és energiapolitikai keretről – ideértve azokat a további intézkedéseket is, melyek célja Európa energiabiztonságának fokozása –, valamint a 2030-as összekapcsolhatósági menetrendhez kötődő egyes konkrét célkitűzésekről. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezt az elfogadott határidőt tartani lehessen.
24. Az Európai Tanács támogatja továbbá a római G7-találkozó energiapolitikai kezdeményezését, melynek célja olyan szakpolitikák megvalósítása, melyek révén versenyképesebb, diverzifikált, reziliens, és egyben kisebb üvegházhatásúgáz-kibocsátással működő energiarendszert lehet kialakítani, biztonságos és fenntartható technológiák alkalmazásának előmozdításán keresztül.

III. A KÖVETKEZŐ INTÉZMÉNYI CIKLUS

25. Az Európai Tanács elfogadta határozatát, amelyben Jean-Claude Junckert javasolja az Európai Parlamentnek a Bizottság elnöki tisztségének betöltésére. Az Európai Tanács elnöke konzultációkat folytat majd a további kinevezésekről.
26. Az Európai Tanács jóváhagyta a csatolt stratégiai menetrendet, és felkéri az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy a munkájuk során teljes mértékben valósítsák meg a menetrendben foglalt prioritásokat. A menetrend az éves és a többéves programozás terén, valamint a jogalkotási tervezésben is iránymutatással szolgál majd az intézmények számára; ennek megfelelően kell majd szervezniük munkájukat. Az Európai Tanács biztosítani fogja a stratégiai prioritások végrehajtásának rendszeres nyomon követését.
27. Az Egyesült Királyság kijelentette, hogy az EU fejlődésének jövőjével kapcsolatban számos kérdést aggályosnak tart. Ezekre a kérdésekre választ kell találnunk.

Ezzel kapcsolatban az Európai Tanács megállapította, hogy az egyre szorosabb Unió koncepciója azt is lehetővé teszi, hogy más-más országok más-más integrációs utat kövessenek. Így azok, akik el akarják mélyíteni az integrációt, ezt megtehetik, tiszteletben tartva azokat, akik nem kívánják tovább mélyíteni azt.

Amint az új Európai Bizottság felállt, az Európai Tanács meg fogja vizsgálni, hogy – a Szerződések tiszteletben tartása mellett – a jövőben milyen eljárással nevezzék ki az Európai Bizottság elnökét.

IV. **EGYÉB**

28. Az Európai Tanács elismerését fejezte ki Litvániának a stabil gazdasági, költségvetési és pénzügyi politikán alapuló, eddig elért konvergenciáért, és üdvözölte azt a tényt, hogy Litvánia a Szerződésben meghatározott valamennyi konvergenciakritériumot teljesítette. Jóváhagyta a Bizottság azon javaslatát, hogy Litvánia 2015. január 1-jén bevezesse az eurót.

Ukrajna

29. Az Európai Tanács – emlékeztetve az állam- illetve kormányfők Ukrajnáról szóló március 6-i és május 27-i nyilatkozatára, az Európai Tanács március 21-i következtetéseire, valamint a Külügyek Tanácsának Ukrajnáról szóló június 23-i következtetéseire – támogatja a Petro Porosenko elnök által a múlt héten bejelentett béketervet. Emellett nyugtázza mind az orosz elnök nyilatkozatát, miszerint elviekben támogatja a béketervet, mind pedig Szövetségi Tanács azon határozatát, hogy visszavonja az orosz fegyveres erőknek az Ukrajnában való katonai beavatkozásra adott engedélyt.
30. Az Európai Tanács sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bár az ukrán hatóságok betartották a tűzszünetet, az nem vezetett a katonai erőszak teljes beszüntetéséhez. Ezért felszólítja valamennyi felet, hogy valóban kötelezze el magát a béketerv végrehajtása mellett és tartósan vessen véget mindennemű katonai tevékenységnek. Sürgeti az Orosz Föderációt, hogy vesse be minden befolyását az illegális fegyveres csoportok fölött, és állítsa meg a fegyverek és a fegyveres erők határon keresztüli áramlását, hogy mielőbb kézzelfogható eredményekkel járjon hozzá a helyzet enyhítéséhez. Az Európai Tanács támogatja az EBESZ által a béketerv végrehajtásának figyelemmel kísérésében, valamint a tűzszünet és a hatékony határellenőrzés előmozdításában játszott szerepet.
31. Az Európai Tanács megerősíti az ukrajnai gazdasági stabilizációs folyamat támogatása iránti elkötelezettségét, és üdvözli, hogy a Bizottság az államépítési szerződés, illetve a makroszintű pénzügyi támogatás keretében eszközölt két jelentősebb kifizetés révén a közelmúltban összesen 750 millió eurót folyósított Ukrajna számára. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács várakozással tekint az adományozók magas szintű, Ukrajnával foglalkozó koordinációs ülése elé, amelyre július 8-án, Brüsszelben kerül majd sor.

32. Az Európai Tanács a márciusi következtetéseire, valamint azon határozatára figyelemmel, hogy nem ismeri el a Krím-félszigetnek és Szevasztopolnak az Oroszországi Föderációhoz való jogellenes csatolását, üdvözli azokat a lépéseket, amelyeket a Bizottság tett annak érdekében, hogy érvényt szerezzen ennek a politikai megközelítésnek, csakúgy, mint azt a döntést, amely megtiltja a Krím-félszigetről és Szevasztopolból származó azon áruk behozatalát, amelyek nem rendelkeznek Ukrajna által kiállított származási bizonyítvánnyal.
33. Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy a márciusi ülésén megfogalmazott kérésnek megfelelően az Európai Bizottság, az EKSZ és a tagállamok megkezdtek a célzott intézkedésekre irányuló előkészítő munkát, hogy lehetőség nyíljon további lépések haladéktalan meghozatalára. E tekintetben az Európai Tanács arra számít, hogy június 30-ig (hétfőig) sor kerül a következő lépésekre:
- megállapodás az EBESZ által figyelemmel kísért, a tűzszünet és a hatékony határellenőrzés ellenőrzésére szolgáló mechanizmusról,
 - Izvarino, Dolzsanszkij és Krasznopartizanszk határátkelőhelyek visszahelyezése az ukrán hatóságok felügyelete alá;
 - a túsok szabadon engedése, beleértve az összes EBESZ-megfigyelőt is;
 - érdemi tárgyalások megkezdése Porosenko elnök béketervének végrehajtásáról.

A Tanács át fogja tekinteni a helyzetet, és szükség esetén elfogadja a szükséges határozatokat.

Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy kész bármikor összeülni további jelentős korlátozó intézkedések meghozatala céljából.

34. Az Európai Tanács jóváhagyta az Albániáról szóló, 2014. június 24-i tanácsi következtetéseket.
-

AZ UNIÓ STRATÉGIAI MENETRENDJE A VÁLTOZÁSOK IDEJÉN

A 2014. májusi európai választásokkal egy új jogalkotási ciklus veszi kezdetét. Ezt a politikai megújulást két jelenség is kíséri: országaink a gazdasági válság éveit követően végre újra lélegzethez jutnak, a lakosság ugyanakkor egyre inkább kiábrándul a politikából. Most van itt az idő, hogy meghatározzuk, mire helyezze az Unió a jövőben a hangsúlyt, és hogyan akarjuk működtetni.

Az Európai Tanács ma öt átfogó prioritásról állapodott meg, amelyek az elkövetkező öt évben irányt fognak szabni az Európai Unió tevékenységének. Az öt prioritás: több munkahelyet kínáló, erősebb gazdaságok; a polgárok szerepvállalásának ösztönzése és a polgárok védelmére képes társadalmak; a jövő energiaellátásának biztonsága és a jövőt szem előtt tartó éghajlat-politika; az alapvető szabadságok térségének megerősítése; hatékonyabb együttes fellépés a világban.

A társadalmaink előtt álló jelentős kihívások elengedhetlenné teszik a cselekvést a fenti területeken. Bár a gazdasági fellendülés Európa-szerte teret nyer, a munkanélküliség – és különösen a fiatalok körében tapasztalható munkanélküliség – továbbra is rendkívül komoly aggodalomra ad okot, az egyenlőtlenség pedig egyre nagyobb méreteket ölt. Eközben a világgazdaság gyorsan változik. A digitális korban az innovációért, a készségekért és a piacokért folyó verseny arra kényszerít bennünket, hogy felkészüljünk a különböző helyzetekre és alkalmazkodni tudjunk a változásokhoz. Természeti erőforrásaink szűkössége, az energiaköltségek és az éghajlatváltozás hatásai jelentős feladatok elé állítanak; az energiatülség napjainkban Európa egyik sérülékeny pontja. A radikalizálódás és a szélsőségeség az egész világon aggodalomra ad okot. A geopolitikai stabilitás még a saját határaink mentén sem tekinthető biztosnak. A demográfiai trendek is kihívást jelentenek, mivel a lakosság elöregedése fokozott terhelést jelent jóléti rendszereinknek, az illegális migrációs áramlások pedig közös válaszpontokat és összehangolt fellépést tesznek szükségessé.

Mindennek fényében az elkövetkező években az Uniónak mindenekelőtt arra kell törekednie, hogy felkészítse társadalmainkat a jövőre és növelje az Európába vetett bizalmat.

Európa országai mind egyenként, mind pedig közösen Unióként egyedülálló módon alakíthatják a változásokat. Sokszerűségünk eszköz a boldogulásra, egységünk erőt ad. Az Unióban az együttműködésnek és az integrációnak többféle fokozata létezik. Bővítési politikánk keretében továbbra is előmozdítjuk a demokráciát és a jólétet.

Az Uniónak a szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban azokra a területekre kell összpontosítania a tevékenységét, ahol azok valóban többletet jelentenek. Önmérsékletet kell azonban tanúsítania azokban az esetekben, amelyekben a tagállamok eredményesebben érhetik el ugyanazt a célt. Az Unió hitelessége attól függ, hogy képes-e biztosítani döntéseinek a megfelelő végrehajtását és kötelezettségeinek a teljesítését. Ehhez erős és hiteles intézményekre van szükség, de előnyt jelenthet az is, ha a nemzeti parlamentek fokozottabban részt vesznek a munkában. Mindenekelőtt azonban kézzelfogható eredményeket kell felmutatni a következő öt területen.

1. A munkahelyek, a növekedés és a versenyképesség Uniója

Országaink most lábálnak ki az elmúlt huszonöt év legsúlyosabb gazdasági válságából. Látjuk, hogy az erőfeszítések és a reformok eredményre vezetnek. A közelmúlt ígéreteit azonban még nem váltottuk valóra. Továbbra is komoly nehézségekkel nézünk szembe: a növekedés üteme lassú, a munkanélküliek aránya magas, nincs elegendő állami és magánberuházás, a makrogazdasági egyensúlyhiány és az államadósság továbbra is problémát jelent, a versenyképesség terén pedig hiányosságok mutatkoznak. Tiszteletben tartjuk a Stabilitási és Növekedési Paktumot. Nincs olyan tagállam, amelynek gazdasága ne kívánna további strukturális reformokat. A napnál is világosabb, hogy sikerünk az egyes országok sikerének függvénye. Az Uniónak ezért határozott lépéseket kell tennie a növekedés előmozdítása, a beruházások növelése, a több és jobb munkahely teremtése és a versenyképességet elősegítő reformok ösztönzése érdekében. Ehhez arra is szükség van, hogy a lehető legjobban kiaknázzuk a Stabilitási és Növekedési Paktum jelenlegi szabályaiban rejlő rugalmasságot.

Az „Európa 2020” stratégia közelgő felülvizsgálata jó alkalmat kínál arra, hogy azt teljes mértékben összhangba hozzuk ezzel a stratégiai menetrenddel.

Ennélfogva az elkövetkező öt évben az Uniónak a következő prioritásokra kell összpontosítania:

- **teljes mértékben ki kell használni az egységes piac kínálta lehetőségeket, mégpedig annak minden dimenziójában:** meg kell valósítani a termékek és a szolgáltatások belső piacát; illetve 2015-ig az egységes digitális piacot;
- **javítani kell a vállalkozói környezetet és elő kell mozdítani a munkahelyteremtést,** nem utolsósorban a kkv-k vonatkozásában: segíteni kell a forráshoz jutást és a beruházási lehetőségeket; reziliensebb pénzügyi szabályozást kell biztosítani; tökéletesíteni kell a munkaerőpiac működését és át kell csoportosítani az élők munkája vonatkozásában jelentkező adóterheket; célzott módon csökkenteni kell a felesleges adminisztratív terheket, csakúgy, mint a megfelelési költségeket, mindeközben figyelembe véve a fogyasztók és a munkavállalók védelmét, valamint az egészségi és a környezetvédelmi szempontokat is;

- **beruházásokat kell végrehajtani és fel kell készíteni gazdaságainkat a jövőre:** meg kell valósítani a közlekedési, energetikai és távközlési infrastruktúra, valamint az energiahatékonyság, az innováció és a kutatás, továbbá a készségek és az oktatás terén régóta esedékes beruházásokat; teljes mértékben ki kell használni az uniós strukturális alapokat, mobilizálni kell a magán- és állami forrásokat – megfelelő arányban ötvözve azokat –, valamint elő kell segíteni a hosszú távú beruházásokat; fel kell használni és fejleszteni kell a pénzügyi eszközöket – például az Európai Beruházási Bank eszközeit –, különösen a hosszú távú projektek tekintetében; továbbá megfelelő szabályozási keretet kell biztosítani a hosszú távú befektetések számára;
- **növelni kell az Unió mint olyan hely globális vonzerejét,** amely erős és versenyképes ipari alappal és virágzó mezőgazdasággal rendelkezik, és 2015-ig a kölcsönös előnyöket és az átláthatóságot szem előtt tartva le kell zárni a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokra, így többek között a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségre irányuló tárgyalásokat;
- **a gazdasági és monetáris uniót a stabilitás és a növekedés szilárdabb és ellenállóképesebb tényezőjévé kell tenni:** erősebb euróövezeti irányítást és szorosabb gazdaságpolitikai koordinációt, valamint nagyobb mértékű konvergenciát és szolidaritást kell megvalósítani, ugyanakkor tiszteletben kell tartani a belső piac integritását, és az átláthatóság szellemében nyitottnak kell maradni az euróövezetbe nem tartozó uniós országok felé.

2. A polgárokat védő és szerepvállalásukat ösztönző Unió

Az európai polgárok kiaknázhathatják azokat a lehetőségeket, amelyeket a nyitott határok jellemezte, integrált gazdaságok kínálnak, az ezzel járó előnyök azonban sok esetben nem mindenki számára közvetlenül kézzelfoghatók. Sok ember él szegénységben és társadalmi kirekesztettségben vagy annak árnyékában. Az Uniónak tovább kell haladnia azon az úton, amelyen sikereket ért el, és a jövőben is lehetőségeket kell teremtenie, ugyanakkor fontos, hogy az emberek számára az Unió egyet jelentsen a védelem forrásával is. Az emberek azt várják Európától, hogy megvédje érdekeiket és távol tartsa a veszélyeket, és mindeközben tiszteletben tartsa identitásukat és az odatartozás érzését. Az Uniónak erősebbé kell válnia külső fellépéseiben és gondoskodóbbá belső intézkedéseiben.

A tagállamok viselik a felelősséget saját szociális hálójukért, ezért hatásköreiket tiszteletben tartva az elkövetkező öt évben az Uniónak ezen a területen a következő prioritásokra kell összpontosítania:

- **annak elősegítése, hogy mindenki fejleszthesse készségeit, kibontakoztathassa tehetségét és javíthassa esélyeit:** még intenzívebben kell küzdeni az ifjúsági munkanélküliség felszámolásáért, különösen azoknak a fiataloknak az esetében, akik sem oktatásban, sem képzésben nem részesülnek; támogatni kell a modern gazdaság követelte készségek megszerzését és az egész életen át tartó tanulást; könnyebbé kell tenni a munkavállalók mobilitását, főként azokon a területeken, ahol folyamatosan betöltetlenek az álláshelyek, illetve strukturális munkaerőhiány áll fenn; meg kell védeni – többek között az esetleges visszaélésekkel és csalással szemben is – az Európai Unió négy alapvető szabadságának egyikét, nevezetesen azt a szabadságot, hogy az uniós polgároknak joguk van más tagállamokban szabadon mozogni, tartózkodni és dolgozni;
- **garantálni kell a méltányosságot:** küzdeni kell az adókijátszás és az adócsalás ellen, mégpedig annak érdekében, hogy mindenki méltányosan kivegye részét az adóterhekből;
- hatékony, méltányos és időtálló szociális védelmi rendszerekkel **biztosítani kell, hogy valamennyi európai társadalom rendelkezzen biztonsági hálóval a változások hatásának enyhítésére és az egyenlőtlenségek kezelésére;** a humán tőkébe és a társadalom szociális szövetébe való befektetés kulcsfontosságú az európai gazdaság hosszú távú virágzása szempontjából.

3. Az előrettekintő klímapolitikát folytató energiaunió megvalósítása

A geopolitikai fejlemények alakulása, az energia tekintetében a világban zajló verseny és az éghajlatváltozás hatása energia- és klímapolitikánk újragondolására késztet minket. El kell érünk, hogy Európa ne szoruljon ilyen nagy mértékben kőolaj- és földgázimportra. Annak érdekében, hogy a jövőben energiaellátásunk teljes mértékben biztosított legyen, megfizethető, biztonságos és fenntartható energiát használó energiauniót kívánunk megvalósítani. Az energiahatékonyság lényeges elem, mivel a legolcsóbb és a legtisztább energia az, amelyik nem kerül fogyasztásra.

E kihívás tudatában az elkövetkező öt évben energia- és klímapolitikáknak az alábbiakra kell összpontosítania:

- **megfizethető energia** a vállalatoknak és a polgároknak: a fokozott energiahatékonyság révén az energiakereslet mérséklésével; az integrált energiapiac megvalósításával; az Unió tárgyalási pozíciójának erősítésével; a földgázpiac átláthatóságának fokozásával; valamint az energia terén a kutatás, a fejlesztés és az európai ipari bázis ösztönzésével;
- **biztonságos energia** valamennyi országnak: az energiakínálat és az ellátási útvonalak – többek között megújuló, biztonságos és fenntartható, valamint más saját energiaforrások révén történő – diverzifikálásának felgyorsításával, különösen az egyetlen beszerzési forrástól vagy szállítótól való energiafüggőségünk csökkentése érdekében; a szükséges infrastruktúra, például a kapcsolódások kialakításával; a magán és az állami szféra szereplőinek a megfelelő tervezési keret biztosításával, ezzel elősegítve, hogy közép- és hosszú távú beruházási döntéseket tudjanak hozni;
- **zöld energia:** a globális felmelegedés elleni küzdelem folytatásával az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye részes feleinek 2015. évi, párizsi konferenciájáig és azt követően, többek között olyan nagyratörő célértékeket meghatározva 2030-ra nézve, melyek teljesen összhangban vannak az EU 2050-re vonatkozó célkitűzésével.

4. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló Unió

A polgárok azt várják a mindenkori kormánytól, hogy az alapvető jogok és a jogállamiság maradéktalan tiszteletben tartása mellett igazságot szolgáltatson, védelmet nyújtson és biztosítsa a méltányosságot. Ehhez is olyan közös, európai szintű fellépésre van szükség, mely alapvető értékeinken nyugszik. A határokon átnyúló vetületük miatt az olyan jelenségek, mint a terrorizmus és a szervezett bűnözés erősebb uniós együttműködést tesz szükségessé. Ugyanez az igazságügyről is elmondható, mivel a polgárok egyre nagyobb számban tanulnak, dolgoznak, vállalkoznak, házasodnak és alapítanak családot valamely másik uniós országban. Az elkövetkező évek másik kihívását a migrációs áramlások kezelése fogja jelenteni, mert ezek egyre erősödnek annak köszönhetően, hogy a világ számos térségében a helyzet instabillá vált, és az emberek tömegesen szegényednek el, másrészt bizonyos demográfiai tendenciák miatt. E kérdés megoldása szolidaritást igényel, és a felelősség méltányos megosztását teszi szükségessé.

Ennélfogva az elkövetkező öt évben az Uniónak a következő prioritásokra kell összpontosítania:

- **jobban kell kezelni a migrációt, annak valamennyi vonatkozásában:** az egyes szakmákban a szakképzett munkaerő hiányának kezelésével és a tehetségek vonzásával; határozottabban fellépve az illegális migrációval szemben, ugyanakkor eredményesebben együttműködve a harmadik országokkal, többek között a visszafogadás terén; a rászorulóknak védelmet nyújtva erős menekültügyi politika segítségével; az Unió külső határainak megerősített, korszerű igazgatásával;
- **meg kell akadályozni a bűncselekményeket és a terrorizmust, és ezek ellen küzdelmet kell folytatni:** fel kell lépni a szervezett bűnözéssel – így az emberkereskedelemmel, a csempészetrel és a számítástechnikai bűnözéssel – szemben; fel kell számolni a korrupciót; küzdelmet kell folytatni a terrorizmus és a radikalizálódás ellen, garantálva ugyanakkor az alapvető jogokat és értékeket, ideértve a személyes adatok védelmét is;
- **javítani kell országaink között az igazságügyi együttműködést:** hidakat építve a különböző igazságügyi rendszerek és hagyományok között; megerősítve közös eszközeinket, például az Eurojustot; a bírósági ítéletek kölcsönös elismerésével, hogy a polgárok és a vállalatok Európa-szerte könnyebben érvényesíthessék jogaikat.

5. Az Unió mint erős globális szereplő

Az elmúlt időszak eseményeiből kiderült, mennyire gyorsan változik a stratégiai és a geopolitikai környezet, nem utolsósorban az Unió keleti és déli határainál. A tágabb szomszédságunkban példátlanul instabillá vált a helyzet. Ugyanakkor most minden eddiginél fontosabb, hogy együttműködjünk partnereinkkel a közös vagy globális érdekű kérdések tekintetében. Érdekeink és értékeink, valamint polgáraink védelme érdekében elengedhetetlen, hogy az Európai Unió határozottabb szerepet vállaljon a világpolitikai kérdések megoldásában.

Ezért az elkövetkező években az alábbi külpolitikai prioritások kapnak központi helyet:

- **a lehető legnagyobb befolyásra kell szert tennünk:** biztosítva, hogy a tagállami és az uniós külpolitikák céljai összhangban legyenek, valamint az uniós külső fellépés fő területei – így a kereskedelem, az energiapolitika, a bel- és igazságügy, a fejlesztéspolitika és a gazdaságpolitika – közötti koordináció és koherencia javítása révén;
- **erős partnerré kell válnunk a szomszédos országok számára:** előmozdítva a stabilitást, a jólétet és a demokráciát az Unióhoz legközelebb eső országokban, az európai kontinensen, a Földközi-tenger térségében, Afrikában és a Közel-Keleten;
- **együtt kell működnünk globális stratégiai partnereinkkel,** különösen transzatlanti partnereinkkel számos kérdésben – a kereskedelemtől és a kiberbiztonságtól kezdve az emberi jogokon át a konfliktusmegelőzésig, a nonprolifercióig és a válságkezelésig – kétoldalú kapcsolataink keretében és többoldalú fórumokon egyaránt;
- **fejlesztünk kell a biztonsági és a védelmi együttműködést,** hogy teljesíthessük vállalásainkat és kötelezettségeinket a világban: megerősítve a közös biztonság- és védelempolitikát, a NATO-val egymást teljes körűen kiegészítve; biztosítva, hogy a tagállamok – többek között összevonás és megosztás révén – fenntartsák és fejlesszék a szükséges polgári és katonai képességeket; az európai védelmi ipar megerősítésével.

AZ EURÓPAI TANÁCS ÁLTAL JÓVÁHAGYOTT DOKUMENTUMOK

- *A Tanács 2014. június 24-i jelentése a 2014. évi országspecifikus ajánlásokról*
- *A Tanács 2014. június 24-i következtetései Albániáról*
- *Az Európai Unió tengerhajózási biztonsági stratégiája*
- *A Tanács 2014. május 19-i következtetései az EU hivatalos fejlesztési támogatásáról szóló éves jelentésről*

